AVİM Yorum • No: 2015 / 74 • Mayıs 2015

İSVEÇ, ERMENİ, SÜRYANİ/KELDANİ ÖLÜMLERİNİ SOYKIRIM OLARAK TANIYAN YASA TASARISINI GERİ ÇEKTİ

Cemre Dilay BOZTEPE

Cemre Dilay BOZTEPE, AVİM

Mayıs 2015te, İsveç ulusal haber ajansı *Tidningarnas Telegrambyranın* bildirdiğine göre İsveç, 1915 olaylarını araştırmak için uzmanlar, politikacılar ve tarihçilerden oluşan bağımsız bir komisyon kuracaktır. Habere göre, Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Erik Boman İsveç hükümeti 2010 yılındaki 1915 ölümlerini soykırım olarak kabul eden kararı askıya almıştır ve komisyonun sonuçlarına göre hareket edecektir [1] demiştir.

11 Mart 2010da İsveç Parlamentosu, 1914 ve 1923 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu altında yaşayan Ermeni, Süryani/Keldani ve Pontus Rum ölümlerini soykırım olarak tanıyan yasa tasarısını 131e 130 oyla kabul etmiştir. Tasarı şunlardan bahsetmektedir: [2]

> ☀ 1915 soykırımı en başta Ermeniler, Süryani/Keldaniler ve Pontus Rumlarını kapsamış, fakat daha sonra diğer azınlıkları da etkilemiştir. Büyük Turan İmparatorluğu, 19. Yüzyılın başlarında zayıflayan Osmanlı Devletinden geriye kalan yerleri etnik olarak homojenize etmek isteyen Türk liderlerinin hayaliydi. Bu, devam eden savaşın kisvesi altında, Ermeniler, Süryani/Keldaniler ve Pontus Rumlar halen daha İmparatorluğun ahalisi iken, tamamına yakını yok edilerek başarıya ulaştırılmıştır. Yapılan araştırmalara göre 1,500,000 Ermeni, 250,000 ile 500,000 arasında Süryani/Keldani ve yaklaşık 350,000 Pontus Rumu öldürülmüş veya kaybolmuştur ☀ Ayrıca hakikatin ve tarihsel gerçekliğin İsveç tarafından kabulü Türkiyedeki reform çalışmaları veya Türkiyenin Avrupa Birliği müzakerelerine bir engelleme ima etmemelidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, İsveç Ermenilere, Süryani/Keldanilere ve Pontus Rumlarına yapılan 1915 soykırımını kabul etmelidir. Parlamento bu yasa tasarısını kendi görüşü olarak hükümete sunmalıdır.
>
> Buna ek olarak İsveç, uluslararası açıdan, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler kapsamında, Ermeni, Süryani/Keldani ve Pontus Rumlarına yapılan 1915 soykırımının uluslararası kabulü için harekete geçmelidir. Parlamento bu yasa tasarısını kendi görüşü olarak hükümete sunmalıdır.
>
> İsveç gibi ülkeler, Türkiyeyi elde olan gerçekler ve hakikatlerle yüzleştirmezse, Türkiye daha açık bir topluma, daha iyi bir demokrasiye giden ve ABye üyelik

imkanını geliştiren yolda daha da ileriye gidemez. Bundan dolayı İsveç, Türkiyenin Ermeni, Süryani/Keldani ve Pontus Rumlarına yapılan 1915 soykırımının kabulü için harekete geçmelidir. Parlamento bu yasa tasarısını kendi görüşü olarak hükümete sunmalıdır.

Dikkate değer bir şekilde, diğer Ermeni Soykırımı yasa tasarılarından farklı olarak, İsveç yasa tasarısı Süryani ve Pontus Rumlarına da atıfta bulunmuştur.

1915 olayları ve Ermeni savaş ölümleri uzmanlar arasında hayli tartışılan konulardan birisidir. Konu hakkında herhangi bir fikir birliği olmaması nedeniyle, bu belirli dönem hakkında detaylı bir bilgi birikimine sahip olmayan politikacıların bu konu hakkında yersiz yorum yapmaktan kaçınmaları gerekmektedir. Aynı şekilde, parlamentoların bu konuyu uzmanlara bırakmaları, belli bir siyaseti takip etmek için kabul edilen yasa tasarılarından daha akıllıcadır. Bundan dolayı, İsveçin 2010 kararını geri çekmesi ihtiyatlı bir karardır, çünkü soykırım hukuki bir terimdir ve 1948 Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesinin belirttiği gibi, bağımsız bir komisyonun kararı değil, sadece yetkin bir mahkemenin kararı bir suçun soykırım olup olmadığını belirler.

[1] http://news.videonews.us/sweden-set-commission-1915-deaths-0812021.html (Son erişim 12.05.2015).

[2] http://www.armenian-genocide.org/Affirmation.414/current_category.7/affirmation_detail.html (Son erişim 12.05.2015).

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: BOZTEPE, Cemre Dilay. 2026. "İSVEÇ, ERMENİ, SÜRYANİ/KELDANİ ÖLÜMLERİNİ SOYKIRIM OLARAK TANIYAN YASA TASARISINI GERİ ÇEKTİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 74. Mayıs 25. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/ISVEC-ERMENI-SURYANI-KELDANI-OLUMLERINI-SOYKIRIM-OLARAK-TANIYAN-YASA-TASARISINI-GERI-CEKTI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır